

Brusel 18. května 2018
(OR. en)

9029/18

RECH 186
TELECOM 142
IND 136
MI 355
COMPET 318
DATAPROTECT 94
ECOFIN 428
CYBER 104

POZNÁMKA

Odesílatel:	Výbor stálých zástupců (část I)
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	8692/18 RECH 169 TELECOM 123 IND 122 MI 323 COMPET 282 DATAPROTECT 84 ECOFIN 396 CYBER 84
Předmět:	Návrh závěrů Rady o evropském cloudu pro otevřenou vědu (EOSC) – <i>přijetí</i>

1. Evropská komise zveřejnila dne 14. března 2018 pracovní dokument svých útvarů, který obsahoval návrh prováděcího plánu pro realizaci evropského cloudu pro otevřenou vědu (EOSC) včetně možné technické architektury, správy a mechanismů financování. EOSC sdruží stávající a vznikající datové infrastruktury a nabídne virtuální prostředí pro přeshraniční a interdisciplinární ukládání, sdílení a opětovné využívání výzkumných dat.
2. Předsednictví vypracovalo návrh závěrů Rady o evropském cloudu pro otevřenou vědu s cílem poskytnout pokyny pro provádění EOSC. Návrh závěrů posoudila Pracovní skupina pro výzkum na zasedáních ve dnech 11. dubna, 23. dubna a 3. května 2018 a dosáhla na jeho znění široké shody.

3. Výbor stálých zástupců potvrdil konsensus, jež bylo dosaženo na jeho zasedání dne 16. května 2018, a dohodl se, že návrh závěrů předloží Radě pro konkurenceschopnost k přijetí na jejím zasedání ve dnech 28. a 29. května 2018.
 4. Rada pro konkurenceschopnost se proto vyzývá, aby na svém zasedání ve dnech 28. a 29. května 2018 přijala závěry v přiloženém znění.
-

NÁVRH

ZÁVĚRŮ RADY

o evropském cloudu pro otevřenou vědu (EOSC)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC:

- své závěry ze dne 27. května 2016 nazvané „Přechod k systému otevřené vědy“¹, v nichž vyzvala Komisi, členské státy a zúčastněné strany, aby přijaly opatření nezbytná pro uskutečnění otevřené vědy a aby obhajovaly potřebu společného postupu na příslušných vnitrostátních, unijních, mnohostranných a mezinárodních fórech;
 - usnesení Evropského parlamentu o Evropské iniciativě v oblasti cloud computingu, přijaté v únoru roku 2017, v němž byla vyjádřena podpora evropskému cloudu pro otevřenou vědu a v němž byla Komise spolu s členskými státy vyzvána, aby ve spolupráci s dalšími zúčastněnými stranami vytvořily plán pro co nejrychlejší stanovení jasného časového rámce pro provedení kroků, které evropský cloud pro otevřenou vědu předpokládá;
1. UZNÁVÁ pokrok, kterého bylo při rozvoji přístupu ke špičkovým evropským datovým infrastrukturám a službám založeným na cloudu dosaženo od sdělení Komise ze dne 19. dubna 2016 nazvaného „Evropská iniciativa v oblasti cloud computingu – vybudování konkurenceschopné evropské ekonomiky založené na datech a znalostech“ a sdělení Komise ze dne 10. května 2017 o přezkumu v polovině období provádění strategie pro jednotný digitální trh, které potvrdilo potřebu předložit prováděcí plán pro realizaci evropského cloudu pro otevřenou vědu;

¹ Dokument 9526/16.

2. BERE NA VĚDOMÍ prohlášení o EOSC ze dne 26. října 2017, které vzešlo z vrcholné schůzky o EOSC konané dne 12. června 2017, jejímž cílem bylo přezkoumat prováděcí plány pro oblasti EOSC, v nichž je zapotřebí prioritně přijmout opatření, získat závazek k jejich provádění a pracovat na dosažení shody, a PŘIPOMÍNÁ, že vytvoření EOSC, jenž je dnes v EU jedním z významných procesů zaměřených na výzkum, je ve společné odpovědnosti Evropské komise a členských států a zohledňuje zapojení a podporu zúčastněných stran;
3. ZDŮRAZŇUJE, že při provádění a dalším rozvoji pokročilých řešení pro účinné poskytování a využívání vědeckých dat vysoké kvality, k jejichž charakteristikám patří efektivní deskriptory, snadný přístup, interoperabilita a opakované využití, jež zcela naplňují zásady FAIR² a rozvíjejí a podporují společný datový prostor, je třeba zohlednit již zavedené osvědčené postupy vytvořené výzkumnými komunitami, výzkumnými infrastrukturami ESFRI, elektronickými infrastrukturami i dalšími příslušnými vnitrostátními infrastrukturami;
4. KLADE DŮRAZ na skutečnost, že v souvislosti se sdílením dat je nutné řešit příslušné zájmy v oblastech obchodu, soukromí a bezpečnosti, a to při uplatňování zásady „co možná nejotevřenější, uzavřené podle potřeby“;
5. V této souvislosti VÍTÁ pracovní dokument útvarů Komise o prováděcím plánu pro evropský cloud pro otevřenou vědu, v němž byl představen model EOSC založený na sdružení a dvoufázový přístup k zavedení EOSC; BERE NA VĚDOMÍ, že pro první fázi provádění EOSC je plánována podpora z projektů financovaných rámcovým programem EU pro výzkum a inovace (Horizont 2020), a ZDŮRAZŇUJE, že je důležité koordinovat jednotlivé probíhající a budoucí projekty financované rámcovými programy EU v oblasti EOSC, včetně nadnárodních iniciativ spojujících své činnosti s EOSC; KLADE DŮRAZ na skutečnost, že zahájení druhé fáze závisí na hodnocení první fáze provedeném Komisí a členskými státy a není jím dotčen víceletý finanční rámec po roce 2020;

² FAIR – Findable, Accessible, Interoperable, Reusable (vyhledatelné, přístupné, interoperabilní, opětovně využitelné).

6. UZNÁVÁ, že rozvoj EOSC představuje stranu nabídky v rámci širší politické iniciativy, jejímž cílem je zajistit co nejotevřenější přístup k vědeckým výsledkům a usilovat o centrálnější pozici postupů otevřené vědy v Evropě; ZDŮRAŽŇUJE, že v zájmu účinnosti je třeba jednat zároveň i na straně poptávky, kde subjekty financující výzkum podporují otevřený přístup, mandáty pro správu dat a zásady FAIR, jakož i pobídky a odměny. NALÉHAVĚ VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby zajistily, že EOSC je prostředím zaměřeným na uživatele, které zprvu slouží především výzkumné obci a staví na jejích nejpokročilejších postupech a následně se více otevírá širší uživatelské komunitě včetně malých a středních podniků, občanů a veřejných orgánů;
7. UZNÁVÁ, že předpokladem úspěšné realizace EOSC je změna kultury mezi výzkumnými pracovníky vedoucí k otevřenosti, a proto je třeba zohlednit probíhající diskuse o zásluhách ve výzkumných profesích a o tom, jak stávající parametry doplnit o nové;
8. SOUHLASÍ s tím, že model EOSC by měl být založen na celoevropském sdruženém uspořádání datových infrastruktur, což zajistí jeho pružnost a schopnost přizpůsobovat se měnícím potřebám zúčastněných stran; v zájmu umožnění tohoto sdruženého uspořádání vnitrostátních a evropských datových infrastruktur VYBÍZÍ členské státy, aby vyzvaly své příslušné komunity, jako jsou elektronické infrastruktury, výzkumné infrastruktury, organizace financující výzkum a organizace provádějící výzkum, aby přijaly nezbytné organizační kroky s cílem připravit se na své připojení k EOSC, a VYZÝVÁ Komisi, aby optimálně využívala probíhající projekty, existující odborné znalosti a poznatky dostupné prostřednictvím stávajících iniciativ, jako jsou mimo jiné ESFRI, eIRG nebo GO FAIR;

9. DOMNÍVÁ SE, že vzhledem k otevřenému charakteru EOSC by jeho rozvoj měl probíhat v rámci inkluzivního a postupného procesu, a DOPORUČUJE, aby se Komise a členské státy ujistily, že zúčastněné strany se mohou zapojit na dobrovolném základě tak, že si zvolí, které služby nebo datové soubory mohou sdílet na základě dostupných prostředků a v souladu s platnými pravidly a předpisy;
10. VYZÝVÁ proto Komisi a členské státy, aby společně zkoumaly možnosti vytvoření mapy vnitrostátních infrastruktur pro výzkumná data a iniciativ v členských státech, které by mohly být sdruženy, s cílem zajistit řádné zohlednění stávajících struktur, kompetencí, funkcí a iniciativ v oblasti správy výzkumných dat;
11. ZDŮRAZŇUJE, že klíčovými faktory úspěchu EOSC jsou řádná správa a udržitelný obchodní model, jakož i příprava náležitého počtu profesionálů v oblasti dat. PODPORUJE dvoufázový přístup správy EOSC umožňující všem členským státům a Komisi řídit počáteční rozvoj EOSC v první fázi a dohlížet na něj. V druhé fázi by správa EOSC měla být přesunuta převážně na zúčastněné strany, přičemž všechny členské státy a Komise by si ponechaly řídicí úlohu na vyšší úrovni. DOPORUČUJE, aby byla zavedena účinná koordinace s ESFRI;
12. VÍTÁ model EOSC tvořený šesti provázanými směry činností (architektura, služby, data, přístup, pravidla, správa) a VYZÝVÁ Komisi a všechny členské státy, aby při zohlednění doporučení stálé pracovní skupiny výboru ERAC pro otevřenou vědu a inovace vytvořily rámec pro správu zajišťující účast zúčastněných stran z výzkumné komunity a účinné zapojení všech členských států a odpovídající těmto zásadám a kritériím:
 - a. sdružení a interoperabilita existujících datových infrastruktur při dodržování jejich mechanismů správy a financování;

- b. jasné a účinné provázání jednotlivých subjektů, které tvoří rámec pro správu EOSC, a zejména jasné vymezení role správní rady a role výkonné rady, přičemž se zajistí, aby oba subjekty měly jasné vymezené úkoly ve vztahu ke správní radě dohlížející na provádění správy EOSC;
 - c. objektivní a transparentní kritéria pro výběr a zapojení zástupců z členských států, přidružených zemí a zúčastněných stran, jako jsou rozsáhlé celoevropské výzkumné infrastruktury, veřejné výzkumné organizace a vysoké školy, do výkonné rady, pracovních skupin a podskupin a dalších příslušných výborů;
 - d. inkluzivnost a otevřenost rámce pro správu EOSC s cílem zajistit účinnou komunikaci mezi aktéry provádějícími činnosti³ a aktéry s rozhodovací pravomocí;
 - e. Rozvoj vědeckých znalostí o EOSC.
13. VYBÍZÍ Komisi, aby pro subjekty EOSC navrhla odborníky nejvyšší úrovně, kteří jsou dobře napojeni na vědeckou komunitu a na vnitrostátní a mezinárodní iniciativy, a aby zajistila zapojení všech zúčastněných stran bez ohledu na to, zda se již připojily k prohlášení o EOSC;
14. VYZÝVÁ Komisi, aby vyvinula veškeré úsilí s cílem zahájit činnost správní struktury EOSC v roce 2018, a to za konzultací s Výborem pro Evropský výzkumný prostor a inovace (ERAC) a aniž by to mělo vliv na kvalitu;
15. VYZÝVÁ Komisi, aby zajistila, že všechny členské státy budou mít maximální příležitost podílet se na EOSC, mimo jiné zejména prostřednictvím jeho technické podoby a konkrétních opatření, jako jsou investice do lidského kapitálu, aby mohly podpořit sdružení svých infrastruktur do EOSC;

³ Účastníci vrcholné schůzky EOSC konané v červnu roku 2017 a signatáři prohlášení o EOSC se zavázali k naplnění vize evropského cloudu pro vědu, který současně zůstane otevřen novým účastníkům, jež jsou ochotni se na tomto úsilí podílet.

16. VYBÍZÍ k účinné realizaci EOSC a VYZÝVÁ Komisi, aby v úzké spolupráci s členskými státy rozpracovala otázku budoucího financování EOSC a případná další rozpočtová rozhodnutí vyplývající z realizace EOSC; ZDŮRAŽŇUJE, že je zejména důležité rozvinout udržitelný obchodní model a zvolit nejvhodnější právní nástroj pro druhou fázi rozvoje EOSC;
 17. PODTRHUJE globální povahu správy výzkumných dat, vítá probíhající diskuse v rámci mezinárodních fór a VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby své postoje v mezinárodním kontextu koordinovaly.
-